

Praha-Žižkov, 23.6.2024
P. Jareš

Bůh nás vyhlíží *L 15,11-24*

Příběh, který jsme četli, je vyobrazením Boží lásky k hříšníkům. K těm, kdo si ve svém životě zvolili špatnou cestu. Pozoruhodná postava otce tu znázorňuje samotného Boha. Příběh je obvykle nazýván Podobenství o marnotratném synu. Stejně dobře by se však mohl jmenovat Podobenství o milujícím otci. Když se řekne “otec” může to v člověku vyvolat všelijaké představy a pocity. Někdy i vzpomínky, které jsou jedním slovem příšerné. Ježíšův obraz Božího vztahu k nám však dává slovu “otec” tu nejlepší možnou náplň.

1/ Když si chceme žít po svém, Bůh nám nebrání. Boží láska k nám se projevuje i tím, že nám dopřává svobodu. Pokud chceme žít bez něho, nenutí nás, abychom s ním zůstávali. Když s ním nechceme mluvit a nechceme se řídit jeho pravidly, nevnucuje se. Je v tom i určitý prvek Boží výchovy. Bůh nás nechává jít vlastní cestou, a dává nám pocítit důsledky, které to s sebou přináší. Když lidé Boha odmítají, vydává je napospas jim samým, jejich tužbám, jejich vlastnímu smýšlení (Ř 1,18-32). Když se lidé nevázaně oddávají rozmanitým požitkům, ať už jde o sex, alkohol, nebo jiné věci, často se to vykládá tak, že si užívají. Vlastně na ně ale dopadá Boží hněv, který směřuje proti každé nepravosti a bezbožnosti lidí. Boží hněv a Boží láska se spolu navzájem nevylučují. Náš hřích vyvolává u Boha hněv právě proto, že mu na nás záleží. V podobenství Pána Ježíše mladší syn žádá svého otce, aby mu dal díl majetku, který mu náležel. Jako druhorozený syn měl právo dědit třetinu majetku. Bylo ale neslýchané žádat od svého otce něco takového ještě za jeho života. Jakoby tím syn svému otci říkal: “Chci, abys už nežil, nemůžu se dočkat, až umřeš.” Pozoruhodné je, že na tak drzý požadavek zde otec svému synovi nic neříká. Prostě jen udělá to, co od něho syn chce. Mohl ho klidně nechat zbit. Mohl ho vydědit. Ale neudělal to. Otec marnotratného syna je vlastně velice pokorný. Mezi řádky příběhu můžeme číst, že možná věděl, jak to s jeho synem dopadne. Ale neudělal mu o tom kázání. Nechal ho, aby si na to přišel sám. A syn využil otcovy shovívavosti naplno. Majetek prodal. Odcestoval do ciziny, kde všechno utratil za všelijaké radovánky. Pak na něj přišla velká nouze.

2/ K Bohu se často vracíme kvůli svým problémům. Když mladíkovi peníze došly a v zemi navíc nastal hlad, mohl být rád, že získal podřadnou práci u jednoho z občanů té země. Pásl vepře. Pro židovského chlapce to samozřejmě bylo něco hrozného, poněvadž podle Božího zákona jsou vepři nečistými zvířaty (sr. Lv 11,7; Dt 14,8). Práce byla patrně mizerně placená, poněvadž trpěl

hladem. Záviděl vepřům jejich krmivo, což byly lusky tzv. svatojanského chleba, plody stromu rohovníku. Lidé se těmito lusky živili jen v dobách hladu. Někteří židovští učitelé prohlašovali, že Izrael činil pokání vždy, když byl nucen jíst tyto slupky. Těžká situace přiměla mladého muže k tomu, že šel do sebe. Začal se zamýšlet nad svým životem. Díky přítomné nouzi se mu otcovský dům začal jevit v úplně novém světle. Jako pohodové místo, kde i služebníci mají všeho hojnost. Tyto úvahy ho přivedly k rozhodnutí, že se vrátí domů, přizná otci svoji vinu, a poprosí ho, aby ho přijal zpět za svého služebníka. A tak se vydal na cestu domů. Ke změně postoje ho přiměl hlad. My lidé takto fungujeme. Když se nám v životě daří, máme sklon na Boha příliš nedbat. Když nám však nastanou problémy, náš zájem o Boha ožívá. Více se modlíme, hledáme u Boha radu. Častěji navštěvujeme shromáždění církve. S námi lidmi to tak prostě je. Můžeme se na to podívat i tak, že každá potíž je pro nás svým způsobem Božím darem. Je příležitostí prožít s Bohem něco nového.

3/ Bůh je ale vstřícný ke každému, kdo se k němu vrací. Otec viděl syna, ještě když byl daleko. Zřejmě proto, že svého syna vyhlížel. A když ho uviděl, běžel mu v ústřety. Běžen pro staršího židovského muže znamenalo odložit svoji důstojnost. Ve východních zemích staří muži neutíkají. Otcovská láska však zvítězila nad důstojností. Otec synovi nic neřekl. Jen ho objal a políbil. A to ještě dříve, než mu syn stačil povědět svou omluvu. Tak nás Bůh přijímá, když změním svůj postoj a vracíme se k němu. Otec svého syna také okamžitě plně přijal, ne jako sluhu, ale jako syna se všemi právy. To symbolizuje roucho, pečetní prsten a boty, které syn obdržel. Kdyby v příběhu šlo o lidskou lásku, setkání by patrně vypadalo jinak. Otec by mohl syna prostě odmítnout. Mohl mu vyčinit, jak po tom všem ještě může mít tu drzost a něco od něho chtít. Nebo mu mohl dát nějakou zkušební lhůtu, aby svým dobrým chováním dokázal, že se změnil. Tak by se mohla projevit *lidská* láska. Tady však jde o lásku, která není z tohoto světa. Jedná se zde o lásku Boží! Takovou lásku má Bůh k hříšníkům, kteří se k němu vracejí. Z této lásky poslal na svět svého Syna Ježíše, který se obětoval za naše hříchy. Nebojme se tedy činit pokání, ať už se týká čehokoliv. Otec nás jistě radostně přijme.

Shrnutí: 1/ Když si chceme žít po svém, Bůh nám nebrání. Jedním z projevů Boží lásky je, že nám dává svobodu. 2/ K Bohu se často vracíme kvůli svým problémům. Když se nám v životě daří, máme sklon méně dbát na náš vztah k Bohu. 3/ Bůh je ale vstřícný ke každému, kdo se k němu vrací. To je důvod, proč se nemusíme bát činit pokání. Vždy se setkáme s milujícím otcem.